

На основу члана 25. став 2. Закона о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 1/06, 64/06, 74/10 и 47/17) и члана 18. став 1. тачка 12. Статута Агенције за осигурање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 2/15 и 76/16), Управни одбор Агенције за осигурање Републике Српске, на сједници од 28. децембра 2018. године, донио је:

П Р А В И Л Н И К О ОМБУДСМАНУ У ОСИГУРАЊУ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Овим правилником регулише се статус и правила поступка Омбудсмана у осигурању Републике Српске (у даљем тексту: Омбудсман).

(2) Омбудсман је успостављен при Агенцији за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) да омогући вансудско разрјешење спорова и несугласица из и повезаних са уговором о осигурању, који настају између друштва за осигурање/Заштитног фонда Републике Српске, са једне, и уговарача осигурања, осигураника, корисника осигурања и трећег оштећеног лица, са друге стране.

(3) У поступку по приговорима осигураника, корисника осигурања и трећих оштећених лица Омбудсман разматра усаглашеност поступања друштава за осигурање са стандардима и добрим праксама у осигурању и Кодексом пословне етике друштава за осигурање (у даљем тексту: Кодекс) и посредује између страна у спору у циљу постизања споразума о вансудском поравнању.

(4) У свом раду Омбудсман је независан од Агенције и у поступцима које води не дјелује као заступник Агенције.

(5) Акте Омбудсмана потписује Омбудсман и овјерава штампилем правоугаоног облика, величине 36x12 цм, на којем ћириличним писмом пише Омбудсман у осигурању у Републици Српској.

(6) Техничке и материјалне услове за рад Омбудсмана обезбјеђује Агенција.

(7) Омбудсман се финансира у складу са Одлуком о накнади за финансирање рада Омбудсмана у осигурању коју доноси Управни одбор Агенције.

(8) Омбудсман Управном одбору Агенције подноси полугодишњи и годишњи извјештај о раду.

II - ИЗБОР ОМБУДСМАНА И ПРЕСТАНАК ФУНКЦИЈЕ ОМБУДСМАНА

Члан 2.

(1) Управни одбор Агенције врши избор Омбудсмана из реда лица, квалификованих правника са значајним искуством у струци и праву осигурања, која поред захтјева стручности, личног и професионалног интегритета, угледа и морала, треба да испуњавају и сљедеће услове:

- а) да је држављанин РС/БиХ са пребивалиштем у Републици Српској,
- б) да има универзитетску диплому правног факултета и звање дипломирани правник са најмање 240 ЕЦТС бодова,
- в) да има најмање пет година искуства у струци и праву осигурања,
- г) да посједује знања о вансудским начинима рјешавања спорова и несугласица.

(2) За Омбудсмана не може бити бирано лице за вријеме док трају правне посљедице правоснажне осуде за кривична дјела: утаје, проневјере у служби, фалсификовање и употребу фалсификованих докумената, крађу јавне или приватне имовине, давање лажних изјава и давање или узимање мита.

(3) За Омбудсмана не може бити бирано лице које ради за удружење осигуравача или било којег од чланова удружења, заступнике или посреднике у осигурању.

(4) Омбудсман се бира на временски период од пет година.

Члан 3.

(1) Изабраном Омбудсману престаје функција истеком периода од пет година на који је именован.

(2) Изабраном Омбудсману престаје функција прије истека периода од пет година испуњењем услова за обавезни одлазак у пензију (године живота и године стажа осигурања, кумулативно) и у случају трајног губитка радне способности.

(3) Изабраном Омбудсману може престати функција и прије истека периода од пет година ако се утврди да више не испуњава услове из члана 2. став 1, 2. и 3. овог правилника и на лични захтјев.

(4) Уколико благовремено не буде проведен поступак за избор Омбудсмана за наредни период, избрани Омбудсман наставља да обавља функцију и након истека периода на који је изабран.

III - ПРАВИЛА ПОСТУПКА

3.1. Стране у поступку

Члан 4.

(1) Стране у поступку код Омбудсмана су:

а) подобни подносилац приговора за разматрање и вођење вансудског поступка код Омбудсмана, и

б) друштво за осигурање, односно Заштитни фонд Републике Српске (у даљем тексту: друштво).

(2) Друштво за осигурање, у смислу овог правилника, је друштво за осигурање које послује у Републици Српској и уписано је у регистар који води Агенција.

Члан 5.

(1) Подобни подносилац приговора Омбудсману је физичко лице: уговарач осигурања, осигураник, корисник осигурања из уговора о осигурању и треће оштећено лице из основа осигурања од грађанске одговорности за штету (у даљем тексту: подобни подносилац), под условом:

а) да је, прије обраћања Омбудсману, у интерном поступку у друштву, користило право подношења приговора/жалбе на одлуку/понуду/одговор којим је ријешен захтјев за одштету или накнаду из осигурања,

б) да није прошло више од годину дана од догађаја или пријема одлуке/одговора друштва на уложени приговор/жалбу у друштву и

в) да се не води судски поступак о истом предмету спора, изузев ако је исти прекинут ради вансудског рјешавања спора код Омбудсмана.

(2) Приговор подобног подносиоца Омбудсману сматра се и захтјевом за посредовање ради постизања споразума о вансудском поравнању са друштвом.

3.2. Предмет поступка

Члан 6.

(1) Омбудсман води вансудски поступак којем је циљ да се разријешу спор/несугласица настао из или поводом уговора о осигурању закљученог на територији Републике Српске, на начин да:

а) посредује између страна у спору у циљу постизања споразума о вансудском поравнању и/или,

б) доноси одлуке/препоруке.

(2) У вансудском поступку по приговору подобног подносиоца, Омбудсман не може да утиче на закључени уговор о осигурању, врсту и обиму осигуравајућег покрића, те висину накнаде из уговора, односно висину одштете из основа осигурања од одговорности.

(3) Омбудсман не поступа по приговорима/поднесцима/захтјевима: за пружање информација и савјета, за провођење надзора, за тумачењем законских и подзаконских прописа и сл., а посебно ако се односе на:

а) пословање друштава за осигурање и кршење прописа о осигурању,

б) питања за које је надлежан суд или други надлежни орган, организација или институција,

в) извршење правоснажне судске пресуде и

г) на односе уговарача осигурања, осигураника и корисника осигурања те трећих оштећених лица и њихових правних заступника,

д) као и по приговорима који се подnose од стране медија, друштвених заједница или осигуравача.

(4) Омбудсман не поступа по приговорима/притужбама/жалбама и сл. које му буду прослијеђене на поступање од било које стране која није подобни подносилац приговора у складу са овим правилником.

(5) Изузетно од одредбе става 4. овог члана, уколико приговор буде Омбудсману прослијеђен од стране других омбудсмана у осигурању, Омбудсман предузима мјере и радње које имају за циљ да се, у складу са овим правилником, поступак пред Омбудсманом покрене од стране подобног подносиоца.

3.3. Начела поступка

Члан 7.

(1) Поступак код Омбудсмана подлијеже начелима: добровољности, приватности и повјерљивости, једнакости страна у поступку, непристрасности и неутралности, економичности и ефикасности поступка са минимумом формалности.

(2) Сви поступци пред Омбудсманом су повјерљиви, а информације, изјаве, приједлози и исход поступка код Омбудсмана, не смију се објављивати на начин који омогућује да стране у поступку буду препознате.

(3) Поступак пред Омбудсманом је бесплатан, а страна у спору сама сноси трошкове које има, укључујући трошкове превоза, одсуства са посла и сл.

(4) Поступак пред Омбудсманом води се на једном од језика који су у употреби у Републици Српској, а страна која не разумије језик обезбјеђује усмено преводјење на свој трошак.

(5) Одлуке, препоруке и споразуми постигнути у поступку код Омбудсмана, не могу се користити као докази у судском или другом поступку у вези са предметом спора.

Члан 8.

Поступак код Омбудсмана не подлијеже формалним процесним правилима, а у случају посредовања између страна у спору, Омбудсман сходно примјењује начела медијацијског поступка.

Члан 9.

(1) Комуникација између Омбудсмана у осигурању и страна у поступку, у правилу, врши се писменим путем.

(2) Омбудсман, ради ефикасности и економичности вођења поступка, може одлучити да се комуникација, у конкретном случају, врши на мање формалан начин (путем телефона, телефона, електронском поштом, односно непосредним разговором).

IV - ВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА

4.1. Покретање поступка

Члан 10.

(1) Поступак се покреће искључиво подношењем приговора од стране подобног подносица, у складу са овим правилником.

(2) Приговор се подноси искључиво у писаном облику, на обрасцу чији облик и садржај одређује Омбудсман и који се и објављује на интернет страници Агенције, у рубрици Омбудсман.

(3) Приговор се доставља поштом, факсом или предаје непосредно на протоколу Агенције.

(4) Уз уредно попуњен и потписан приговор прилажу се:

а) уговор о осигурању (услови осигурања и полиса) из којег је произашао спор,

б) одлука друштва о ријешеном захтјеву за накнаду из осигурања,

в) приговор/жалба у интерном поступку у друштву на одлуку о ријешеном захтјеву за накнаду из осигурања/понуду одштете/ одговор на уложени захтјев и

г) одлука/одговор друштва за осигурање на уложени приговор/жалбу из интерног поступка.

(5) У случају спора насталог по захтјеву за накнаду штете из основа осигурања од грађанске одговорности за штету, уз приговор Омбудсману не прилажу се услови осигурања и полиса.

(6) Подносиоци приговора сами сnose одговорност за придржавање законских и уговорених рокова. Подношење приговора и покретање поступка код Омбудсмана у осигурању нема дејство које прекида застарјевање и нема утицаја на истицање законом утврђених рокова застарјелости.

Члан 11.

(1) По пријему приговора, Омбудсман утврђује:

а) да ли је образац приговора уредно попуњен и потписан,

б) да ли је подносилац приговора подобан у смислу одредбе члана 5. став 1. овог Правилника,

в) да ли се односи на друштво за осигурање у смислу одредби члана 4. овог правилника,

г) да ли је приложена документација довољна за разматрање и вођење поступка.

(2) Ако је Омбудсман, увидом у достављени приговор и расположиву документацију, утврдио да приговор не садржи све потребне податке и прилоге за вођење поступка,

Омбудсман може, у писменој или усменој комуникацији са подобним подносиоцем, затражити додатне податке или документацију.

(3) Омбудсман не прихвата приговор ако утврди:

а) да подносилац приговора није подобан у смислу одредбе члана 5. став 1. овог правилника и

б) да друштво за осигурање, на које се приговор односи, није друштво уписано у регистар који води Агенција.

(4) Одлуку о неприхватању приговора Омбудсман може донијети и у случају да подобни подносилац не уреди приговор достављањем додатних информација и документације, а на захтјев Омбудсмана.

4.2. Разматрање приговора

Члан 12.

(1) Омбудсман разматра приговор с обзиром на то што је, по његовом мишљењу, правично и разумно, узимајући у обзир све околности случаја.

(2) При разматрању приговора, Омбудсман узима у обзир одговарајући закон, стандарде и добре праксе у осигурању и Кодекс.

Члан 13.

(1) Омбудсман може одлучити да изврши увид у захтјев подносиоца приговора код друштва за осигурање (предмет) у просторијама друштва.

(2) Ако, увидом у приговор и приложену документацију Омбудсман оцијени да му је за сагледавање околности случаја потребно и изјашњење друштва, просљеђује приговор том друштву, уз захтјев да се исто, у року који одреди Омбудсман, детаљно изјасни о наводима из приговора.

(3) Изјашњење друштва садржи најмање податке о:

а) врсти осигурања и правном основу,

б) начину утврђивања висине накнаде/одштете,

в) динамици рјешавања захтјева и комуникацији са подносиоцем захтјева за накнаду и

г) очитовање на приједлог подносиоца приговора о разрјешењу несугласице/спора.

(4) Уз изјашњење из става 3. овог члана, друштво за осигурање обавезно доставља копију полисе осигурања и услова осигурања по којима је полиса закључена, као и другу документацију коју затражи Омбудсман.

Члан 14.

(1) Омбудсман, након разматрања приговора, у зависности од околности случаја, може донијети:

а) писану препоруку ако утврди да је друштво прекршило Кодекс, стандарде и добре праксе у осигурању, или

б) приједлог за посредовање друштву у случајевима када није утврђено кршење Кодекса, стандарда и добре праксе у осигурању а оцијени да постоји разумна могућност да се спор разријеша посредовањем Омбудсмана.

(2) Друштво има обавезу да обавијести Омбудсмана о отклањању неправилности на које се препорука Омбудсмана односи.

Члан 15.

На одлуке, препоруке и друге акте које доноси Омбудсман у складу са овим правилником, није допуштена жалба или улагање других правних лијекова.

Члан 16.

Омбудсман, у току разматрања приговора, може одлучити да обустави поступак ако утврди:

а) да подносилац приговора, без оправданог разлога, не учествује у поступку,

б) да је подносилац приговора одустао од приговора,

в) да је подносилац приговора поднио тужбу суду,

г) да су стране ријешиле спор у току разматрања приговора код Омбудсмана, а прије него што је поступак код Омбудсмана окончан.

4.3. Посредовање Омбудсмана

Члан 17.

(1) Када у току разматрања приговора, Омбудсман оцијени да постоји разумна могућност да се спор разријешити посредовањем, предлаже друштву да прихвати посредовање.

(2) Након што друштво пристане на посредовање/медијацију, Омбудсман доноси одлуку о посредовању ради разрјешења спора.

(3) Одлука из става 2. овог члана, садржи:

а) изреку да се одређује посредовање страна у спору у циљу постизања вансудског поравнања и

б) вријеме и мјесто одржавања посредовања.

(4) Вријеме и мјесто одржавања посредовања Омбудсман одређује након договора са странама у спору.

Члан 18.

(1) Друштво, на састанку за посредовање код Омбудсмана заступа законски заступник или лице запослено у друштву.

(2) Подносилац приговора, на састанку за посредовање код Омбудсмана, заступа своје интересе лично или путем пуномоћника.

Члан 19.

(1) На састанку се, у правилу, не проводе докази, али стране у спору имају право на изјашњења и на представљање доказа за своје тврдње, међусобно преговарање и предлагање могућих споразума о поравнању уз учешће Омбудсмана.

(2) Ако оцијени да је потребно, Омбудсман може да води одвојене разговоре са сваком страном.

(3) Уколико постоје оправдани разлози и о томе стране постигну сагласност, посредовање се може прекинути и заказати наставак у року који не може бити дужи од 20 дана од дана прекида.

(4) Свака страна у спору се у току посредовања може изјаснити да одустаје од започетог посредовања.

Члан 20.

- (1) Уколико су се стране споразумјеле, исте сачињавају писмени споразум о вансудском поравнању који садржи све чињенице о којима је постигнута узајамна сагласност.
- (2) Уколико то стране захтијевају Омбудсман помаже у формулисању споразума.
- (3) Споразум се сачињава у три примјерка која потписују стране у спору, а од којих свака страна и Омбудсман задржавају по један примјерак.
- (4) Споразум постигнут пред Омбудсманом обавезује стране потписнице.

V - УПИСНИК

Члан 21.

- (1) По пријему приговора или другог поднеска, Омбудсман формира предмет и заводи га у интерни електронски Уписник предмета Омбудсмана (у даљем тексту: Уписник).
- (2) Уписник садржи податке о:
  - а) подносиоцу приговора,
  - б) подносиоцу другог поднеска,
  - в) друштву на које се приговор односи,
  - г) разлозима приговора и
  - д) исходу поступка.
- (3) Подаци о разлозима приговора разврставају се према врсти осигурања.
- (4) Подаци о актима из поступка:
  - а) препоруку друштву у случају кршења Кодекса, стандарда и добре праксе у осигурању,
  - б) одлуку о посредовању,
  - в) споразум о поравнању,
  - г) одлуку о неприхватању приговора или другог поднеска,
  - д) одлуку о обустављању поступка.
- (5) Лични подаци доступни Омбудсману у поступку који води, подлијежу заштити у складу са важећим прописима.

VI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 22.

- (1) Лице које је изабрано и врши функцију Омбудсмана у осигурању у Републици Српској, на дан ступања на снагу овог правилника, наставља са обављањем дужности до истека периода, у складу са Одлуком о именовању Омбудсмана у осигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 111/17), или до испуњења услова за обавезни одлазак у пензију (године живота и године стажа осигурања, кумулативно).
- (2) Ступањем на снагу овог правилника престају да важе:
  - а) Правила поступка Омбудсмана у осигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 10/09) и
  - б) Правилник о заштити потрошача услуга осигурања и Омбудсману у осигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 65/13 и 87/15).

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: УО-31/18
28. децембра 2018. године
Бања Лука

Предсједник
Управног одбора,
Горан Рачић